

שְׂדוּחוֹת הָרֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיט"א
פְּרִשְׁת וִידוּ שְׁנַת תַּשְׁפ"ב לַפ"ק

יוצא לאור על ידי
"קרן הדפסה היכל הקודש"

שיחות וספורים

המכתבים המומצאים

הגיד ראש הישיבה שליט"א:

"חלק גדול ממכתבי התשובות ב'שאלות ותשובות ברסלב' שכתב מוהרא"ש, נכתבו כמענה לשאלות שהמציאו אחד מן התלמידים שהיו משגרים שאלות שונות. זכות גדולה עומדת בעדם, שכן כך נכתבו עוד ועוד מכתבים בספריו הקדושים. וכן אף בעצתו אמונה, ישנם מכתבי שאלה רבים שנשלחו והומצאו על ידי אנ"ש, וזו זכות גדולה עבורם, כי על ידי העלאת השאלה נכתבה התשובה אשר היא מחיה אנשים רבים".

זכור ימי בחרותך!

פנה ראש הישיבה שליט"א אל מגיד שיעור באחת הישיבות, בעוררו: "זכור גם זכור את ימי בחרותך ואת אשר עשית בהיותך בן ישיבה בעצמך, כמה נסעת ויצאת ובאת בלא לבקש רשות מאביך. ואם תזכור כך, יהיה לך רגש להבין את הבחורים המתחנכים תחת ידך, בIODעך שאף אתה כך היית בימי בחרותך".

ריקוד של שמחה

ככלות ריקודי השמחה ביומא דהילולא של רבינו זי"ע בחול המועד סוכות (תשפ"ב), ריקודים שנמשכו שעות ארוכות. נענה ראש הישיבה שליט"א: "מוהרא"ש מביא בספר 'מקור השמחה' (סימן פב) שרבי אברהם בן רבי נחמן ז"ל היה אומר: רקידה הבאה מתוך התעוררות - ראיתי כבר; אולם רקידה של שמחה שלימה - לא ראיתי ולא מצאתי זולת אצל רבינו. וכל אחד יכול לראות את קיום הדברים בחוש - בכל אתר ואתר רוקדים ב'שמחת בית השואבה' וב'שמחת תורה', אולם ריקודם הוא ריקוד

מתוך כובד ראש ורצינות. שכן ריקוד מתוך שמחה אמיתית - נמצא רק במחוזותיו של רבינו".

ראש השנה של שמחה ובכייה

שח ראש הישיבה שליט"א: "אחד מאנשי שלומנו ניגש אלי בראש השנה, באומן, והתבטא שמימיו לא חווה ראש השנה כזה עם בכיות מרובות כל כך, כמו שהוא חווה כעת באומן ומימיו לא היה שמח כל כך בראש השנה כמו שהוא שמח בשנה זו. הדברים היו לי למשיב נפש, כי הלא זו היא ממש לשונו הקדושה של רבינו זי"ע (שיחות הר"ן סימן כא): וצריכין להיות שמח בראש השנה, גם צריכין לבכות בראש השנה. בראש השנה צריכים להיות שמחים ואף לבכות".

הקושי לעמוד כשליח ציבור

אמר ראש הישיבה שליט"א: "קשה לי לשמש כ'בעל תפילה' בימים הקדושים, ולא עוד אלא ככל וחולפת שנה נוספת, קשה לי הדברים יותר ויותר. שכן כשאני עומד ומשמש כשליח ציבור ותוך כדי תפילתי רצוני להוריד דמעות ולבכות לפני הקב"ה, מוכרח אני לבלוע את דמעותי מאחר ועליי להמשיך בתפילתי כשליח ציבור. על כן קשה לי לשמש כשליח ציבור".

הוסיף ראש הישיבה שליט"א וציין שאכן רבינו זי"ע לא שימש כשליח ציבור. "על כן, כשרבינו היה מסבב את הבימה עם ארבעת המינים בסוכות, היו רואים על קרקע בית המדרש נחלי דמעות עד שנרטבה כליל מדמעותיו הרבות שהוריד רבינו זי"ע באותה שעה (פעולת הצדיק, סימן נו)".

‘שבחי הר"ן’ כמקשה אחת עם ‘שיחות הר"ן’

שאל מאן-דהו את ראש הישיבה שליט"א, מדוע הוא מזכיר תדיר בשיחותיו המאירות שרבינו זי"ע הותיר בידינו חמשה ספרי קודש: ליקוטי מוהר"ן, ספר המידות, שיחות הר"ן, חיי מוהר"ן וסיפורי מעשיות, ואינו מזכיר את הספר הקדוש הנוסף של רבינו, הלא הוא ‘שבח הר"ן’.

השיב ראש הישיבה:

‘הספר ‘שבחי הר"ן’ מודפס יחדיו עם ספר ‘שיחות הר"ן’. כ"ק מוהרא"ש זי"ע היה מדפיס את שניהם בכרך אחד. היו אמנם חסידי ברסלב אחרים שהדפיסו את הספר יחד עם ‘ימי מוהרנ"ת’ אולם האמת היא ש‘שבח הר"ן’ הוא מקשה אחת עם הספר ‘שיחות הר"ן’. וכששאל אותי האברך... גרו יאיר, איזו מהדורת דפוס של ‘שבחי הר"ן’ ימכור כאן בישיבתנו, הוריתיו למו שימכור רק ‘שבחי הר"ן’ המכורך יחדיו עם ‘שיחות הר"ן’.

מקח בחול המועד

שאל אחת את ראש הישיבה שליט"א באחד מימי חול המועד סוכות (תשפ"ב), היות וזוגתו מוכרת מטפחות, והיא התבקשה על ידי מישהי למכור לה מטפחת באחד מימי חול המועד, האם מותר לה? השיבו ראש הישיבה: ‘אסור לך לפרסם מודעות ולהכריז רשמית שאפשר לרכוש אצלך מטפחות בחול המועד, אולם אם מישהו מגיע ומבקש - אפשר למכור לו’.

מעשר כספים

הלה הוסיף ושאל בדיני מעשר כספים:

איזו הדרך הנכונה להפריש מעשרות, האם מדמי התשלום הכלליים או שמא רק מהרווח. ולדוגמה, אם הוא קונה חפץ בשישים דולר ומוכרו

בשמונים, האם עליו להפריש לצדקה עשירית מכל שמונים הדולרים או שמא רק מעשרים הדולרים שהוא הרוויח?

השיבו ראש הישיבה:

"מעשר מפרישים רק מן הרווחים. ממה שהרווחת, תפריש. אולם ראה לא להפריש רק 'מעשר' אלא 'חומש' מכל מה שתרוויח, וכך תהיה לך הצלחה".

לשים כסף בצד

הוסיף ראש הישיבה שליט"א וסיפר:

"מלפנים, כשעבדתי אצל מוסד אחר, היו משלמים לי משכורת גבוהה ומכובדת מאד. נהגתי אז להפריש 'חומש' מהמעות שקיבלתי, לצדקה". ראש הישיבה ציין: "תוכל לבדוק בפנקסי החשבונות שלי מאותה תקופה, כמה כספים רבים הפרשתי לצדקה, הייתי רושם לעצמי כמה הבאתי לידי הקדושות של מוהרא"ש זי"ע ויבדלחט"א רבי יצחק לעזער שליט"א. כעבור תקופה, התחלתי להפריש עוד יותר מ'חומש' ממעותיי, מתוך חשבון שכעת אני מפריש כבר על הכנסות שתבאנה לאחר מכן..."

"מוהרא"ש שראה כי כן, הורה לי אז: תניח סכומי כסף בצד. יגיע יום בו לא יהיה לך לחם לאכול ותוכל להיות נזון מהכספים הללו. אולם בפועל לא הפרשתי כסף בצד. ויהי היום, כששילחו אותי מהמוסד ההוא ופניתי להקים את הישיבה הקדושה, לא קיבלתי יותר משכורת משום מקום, אפילו סגרתי אז את חשבון הבנק שלי (מצא לי עוד אחד בגילי שאין לו חשבון בנק. מצא לי ראש ישיבה נוסף שאין לו חשבון בנק משלו) - עד שלא היה לי יותר לחם לאכול".

המשיך ראש הישיבה שליט"א לספר:

"באחד הימים התדפק אחד משכנני על דלת ביתי. יהודי טוב לב (-ששייך אמנם לאותה קהילה שבמוסד שלה הייתי מנהל והם שילחוני). הוא אמר

שברצונו לתת לי סכום כסף והושיט לי מעטפה מלאה מעות. הצטדקתי לפניו שעד הנה לא קיבלתי מתנת בשר ודם ואיני רוצה לקחת מתנות חינם אף מכאן ואילך. נענה השכן ואמר לי: 'הלא יש לך רבי, שאל אותו אם לקחת ממני את הכסף או לאו'. אני לכשעצמי לא העליתי על רעיונו לשאול את פי מוהרא"ש זי"ע בדבר, אולם כששכני הציע לי כך, גמלתי בליבי לשאול את פיו כדת מה אעשה. שאלתי ומוהרא"ש השיבני: 'זה לא נקרא לקחת כסף מאחרים. אם מאן-דהו מגיע עד לפתח ביתך עם כסף, זהו כמו 'מן' מן השמים. הקב"ה שולח לך את לחמך עד פתח ביתך'. ואכן חזרתי הביתה ואמרתי לאותו שכן את אשר אמר לי מורי ורבי ואכן קיבלתי ממנו את המעטפה".

כשהילדים מתגוששים

בליל שבת קודש פרשת ויגש, בירושלים עיר הקודש, שאל אברך את ראש הישיבה שליט"א מהי הדרך הנכונה להגיב בבית כאשר הילדים מתגוששים במריבה ביניהם. ראש הישיבה השיב: "מלמדים אותם שלא לריב" (-מ'לרענט זיי אויס זיך נישט צו שלאגן). ואיך? "כשהילדים עוד קטנים, מלמדים אותם לא להרביץ ולא לריב, על ידי שנותנים להם מכה קטנה (א פעטשעלע) על היד". וישאל השואל, ומה אם הילדים כבר בגרו והם בני ארבע וחמש ושבע. השיב ראש הישיבה: "בגיל ארבע ובגיל שבע, עוד אפשר ללמד אותם שלא לריב. אבל אסור להמתין עוד. בגיל עשר, כבר אי אפשר לחנך ילד למאומה".

הוסיף ראש הישיבה: "אנשים רבים טועים בדבר והם בטוחים שכאשר הילדים רכים ממש, בני שנתיים ושלוש, לא צריך לחנך אותם. ולא היא. אלא דווקא בגיל הזה צריך לחנכם וללמדם אורחות התנהגות ישרה - וכך מצליחים לחנכם כיאות. ככל והזמן חולף, כבר קשה יותר לחנך אותם".

אברך אחר שנכח במקום שאל: "ומאיזה גיל מתחיל החינוך?" השיב ראש הישיבה: "ברגע שמבחינים שיש לתינוק כבר דעת להבין שמחנכים אותו ושסור לו לעשות כך וכך".

האברך הראשון חזר ושאל, האם בשעת מריבה, עליו להתערב ולהפריד בין הנצים, וראש הישיבה השיב: "אם הילדים מכים אחד את השני, מן החובה להתערב ולהפרידם".

תיקון חצות לכתחילה

במוצאי שבת פרשת ויגש, בירושלים עיר הקודש, ניגש אחד מבני החבורה ושאל את ראש הישיבה: "מהי הדרך הנכונה לנהוג באמירת תיקון חצות?" החזירו ראש הישיבה שליט"א בשאלה: "מתי אתה שוכב לישון מדי לילה? לפני חצות?" האברך השיב שאכן, הוא עולה על יצועו לאחר חצות הלילה. הדריכו ראש הישיבה: "אם כן, תאמר 'תיקון חצות' טרם שאתה עולה על יצועך לישון".

בירר השואל: "האם זו הנהגה של לכתחילה, או שמא מלכתחילה עדיף לנסות להקדים לישון ולהשכים בחצות וכו'?"

השיב ראש הישיבה: "מוהרא"ש אמר שזה לכתחילה שבלכתחילה שבלכתחילה".

